

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

Ταχ. δ/νση : Χανδρή 1 & Θεσσαλονίκης
Τ.Κ. : 183 45 Μοσχάτο
Πληροφορίες : Α. Σταμούλης
Τηλέφωνο : 210 4802916
Email : a.stamoulis@cyber.gov.gr

ΠΡΟΣ:
Όπως Πίνακας Αποδεκτών
(Αποστολή με ηλεκτρονικό
ταχυδρομείο)

ΘΕΜΑ: Υλοποίηση μέτρων κυβερνοασφάλειας από τις υπηρεσίες του Δημόσιου Τομέα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 5160/2024.

ΣΧΕΤ: α. Ο Ν. 5160/2024 (Α' 195)

β. Η υπ' αριθμ. 1689/2025 ΚΥΑ (Β' 2186)

γ. Η υπ' αριθμ. 1899/2025 ΚΥΑ (Β' 4250)

1. Οι κυβερνοεπιθέσεις σε φορείς της δημόσιας διοίκησης αυξάνονται σε συχνότητα και πολυπλοκότητα και αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου, διαρκώς εντεινόμενου γεωπολιτικού περιβάλλοντος. Οι επιτιθέμενοι αξιοποιούν τεχνικές αυτοματοποίησης και εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης, μειώνοντας τον χρόνο από την αναγνώριση ενός στόχου έως την εκτέλεση της επίθεσης σε διάστημα που πλέον μετριέται σε ώρες. Η αδιάλειπτη παροχή δημόσιων υπηρεσιών και η προστασία των δεδομένων των πολιτών εξαρτώνται από την έγκαιρη και ουσιαστική εφαρμογή μέτρων κυβερνοασφάλειας από κάθε δημόσιο φορέα.

2. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις αυτές, καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα α' και β' σχετικά για τους φορείς της δημόσιας διοίκησης, οι οποίοι αποτελούν βασικές οντότητες του Ν. 5160/2024, επισημαίνει την ανάγκη συμμόρφωσης των φορέων αυτών, με ευθύνη των ανώτατων οργάνων διοίκησής τους (α. 14 του Ν. 5160/2024) προς τις έννομες υποχρεώσεις τους.

3. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις βαρύνουν προσωπικώς τα μέλη των οργάνων διοίκησης κάθε φορέα και η τήρησή τους αξιολογείται στο πλαίσιο των ισχυόντων κανόνων περί ευθύνης για τις οντότητες της δημόσιας διοίκησης, καθώς και των διατάξεων περί ευθύνης δημοσίων υπαλλήλων και αιρετών ή διορισμένων αξιωματούχων, οι οποίες κατά ρητή πρόβλεψη της παρ. 1 του άρθρου 14 και της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 5160/2024 εξακολουθούν να εφαρμόζονται. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ' του Ν. 5160/2024, όπως η

επιβολή διοικητικών προστίμων από είκοσι χιλιάδες (20.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ ανά παράβαση.

4. Οι κατά προτεραιότητα ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν από τις Υπηρεσίες του Δημοσίου Τομέα που αποτελούν βασικές οντότητες του ν. 5160/2024 είναι:

α. Η εγγραφή του φορέα στο Μητρώο Βασικών και Σημαντικών Οντοτήτων της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας <https://nis2register.cyber.gov.gr/app/home>, εφόσον δεν έχει ήδη ολοκληρωθεί, καθώς και η επικαιροποίηση των σχετικών στοιχείων. Όσον αφορά στην επικαιροποίηση, θα πρέπει να πραγματοποιείται κατ' ελάχιστον σε ετήσια βάση και σε κάθε περίπτωση που υφίστανται αλλαγές.

β. Η άμεση εφαρμογή αυθεντικοποίησης πολλαπλών παραγόντων (multi-factor authentication, MFA) κατ' ελάχιστον:

(1) σε όλους τους λογαριασμούς χρηστών που είναι προσβάσιμοι από το διαδίκτυο, ιδίως υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, VPN, RDP (Remote Desktop Protocol), υπηρεσίες νεφοϋπολογιστικής και web portals,

(2) σε όλους τους διαχειριστικούς λογαριασμούς (administrative accounts) και

(3) σε όλους τους λογαριασμούς προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών που αποκτούν πρόσβαση στην υποδομή του φορέα.

γ. Η μετάπτωση των υπηρεσιών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που λειτουργούν σε τοπικές υποδομές (on-premises), σε πάροχο υπηρεσιών νεφοϋπολογιστικής. Το εν λόγω μέτρο κρίνεται απαραίτητο στις περιπτώσεις Δημόσιων φορέων όπου δεν είναι εφικτή η εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων υποστήριξης – συντήρησης. Τονίζεται ότι η ύπαρξη μη ενημερωμένων τοπικών διακομιστών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου οδηγεί στις περισσότερες περιπτώσεις σε υποκλοπή διαπιστευτηρίων χρηστών, παραβίαση ευαίσθητης αλληλογραφίας και περαιτέρω εξάπλωση των επιθέσεων σε εσωτερικά συστήματα, καθιστώντας την εν λόγω μετάπτωση κρίσιμη προτεραιότητα.

Οι φορείς δύνανται να αξιοποιήσουν προς τούτο τις κεντρικές συμφωνίες που έχει συνάψει το Ελληνικό Δημόσιο με κύριους παρόχους υπηρεσιών νεφοϋπολογιστικής και παραγωγικότητας (ενδεικτικά Microsoft και Google), περιορίζοντας τόσο το λειτουργικό κόστος όσο και τον χρόνο υλοποίησης. Έως την ολοκλήρωση της μετάπτωσης, οι φορείς θα πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα τεχνικής θωράκισης των υφιστάμενων on-premises διακομιστών, όπως ενημερώσεις ασφάλειας εντός 48 ωρών για κρίσιμες ευπάθειες, MFA σε όλους τους λογαριασμούς, αυστηρό περιορισμό εξωτερικής πρόσβασης στο διαχειριστικό περιβάλλον και ενεργοποίηση κεντρικής καταγραφής και παρακολούθησης συμβάντων.

5. Τα παραπάνω μέτρα υλοποιούνται ως εξής:

Ενέργεια	Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης	Υποβολή στοιχείων στην Ε.Α.Κ.
Εγγραφή στο Μητρώο Βασικών και Σημαντικών Οντοτήτων (περ. α')	Εντός 30 ημερών	Μέσω της πλατφόρμας

Ενέργεια	Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης	Υποβολή στοιχείων στην Ε.Α.Κ.
		nis2register.cyber.gov.gr
Εφαρμογή MFA σε διαχειριστικούς λογαριασμούς και σε όλους τους λογαριασμούς προμηθευτών [παρ. 4.β (2) & (3)]	Εντός 90 ημερών	Επιβεβαίωση εφαρμογής
Εφαρμογή MFA στους λοιπούς λογαριασμούς εντός πεδίου εφαρμογής [παρ. 4.β (1)]	Εντός 180 ημερών	Επιβεβαίωση εφαρμογής
Σχέδιο μετάπτωσης email και άμεση τεχνική θωράκιση υφιστάμενων on-premises διακομιστών (παρ. 4.γ)*	Εντός 90 ημερών	Υποβολή σχεδίου μετάπτωσης
Ολοκλήρωση μετάπτωσης email σε νεφοϋπολογιστική υποδομή ή έγγραφη βεβαίωση περί της λήψης των απαιτούμενων μέτρων υποστήριξης – συντήρησης της υπάρχουσας υποδομής (παρ. 4.γ)	Εντός 10 μηνών	Δήλωση ολοκλήρωσης ή έγγραφη βεβαίωση περί της λήψης των απαιτούμενων μέτρων υποστήριξης – συντήρησης της υπάρχουσας υποδομής.

* όπου δεν είναι εφικτή η εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων υποστήριξης – συντήρησης.

6. Η υποβολή των ανωτέρω στοιχείων στην ΕΑΚ γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης assessment@cyber.gov.gr.

7. Παρακαλούμε για την αποστολή του παρόντος στο σύνολο των εποπτευόμενων φορέων ευθύνης σας, οι οποίοι θα πρέπει να προβούν στην εφαρμογή **κατά προτεραιότητα** των μέτρων της παρούσας. Τονίζεται ότι η τήρηση των μέτρων της παρ. 4 του παρόντος δεν συνιστά πλήρη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις των (α) και (β) σχετικών.

8. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας παραμένει στη διάθεση των φορέων για κάθε διευκρίνιση και υποστήριξη κατά την υλοποίηση των μέτρων του παρόντος.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Μ. ΜΠΛΕΤΣΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ:

1. Γραφεία Υπουργών, Υφυπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
- Υπουργείο Εσωτερικών
- Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
- Υπουργείο Υγείας
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
- Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Υπουργείο Ανάπτυξης
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Υπουργείο Πολιτισμού
- Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Τουρισμού
- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

2. Γραφεία Γραμματέων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων:

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης

3. Γραφεία Προέδρων:

- Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ)
- Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ)
- Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ)
- Συνήγορος του Πολίτη
- Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
- Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)
- Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)
- Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ)

- Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ)
- Επιτροπή Ανταγωνισμού
- Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
- Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ)
- Συνήγορος του Καταναλωτή

4. Γραφεία Διοικητών:

- Τράπεζα της Ελλάδος (ΤΤΕ)
- Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ)
- Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ)

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ) / Ε5
2. Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.) / Διεύθυνση Κυβερνοχώρου

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Διοικητής Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας
2. Υποδιοικητής Α' Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας
3. Υποδιοικητής Β' Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας
4. Γενική Διεύθυνση Επιτελικού Σχεδιασμού
5. Γενική Διεύθυνση Επιχειρησιακού Σχεδιασμού
6. Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού Κυβερνοασφάλειας
7. Τμήμα Απαιτήσεων και Αρχιτεκτονικής Ασφάλειας